

SLOVENE.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemam velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemam, velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnine in oznanila (inzerate) prejema upravništvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“ Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah h. št. 2. I., 17.

Izhaja vsak dan, izven tedna in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 258.

V Ljubljani, v petek 10. novembra 1893.

Letnik XXI.

Črni oblaki.

Vlada ogerska je zmagala s svojo zahtevo in dobila dovoljenje od krone, da predloži zbornici poslancev predlogo o civilnem zakonu. Stvar se je dolgo odlašala, kar očitno kaže, da krona ne želi tacega zakona. Vlada je porabila skrajni pritisk. Vladna stranka je pretila, da ne začne budgetne debate, dokler krona ne da tega dovoljenja in vlada je pa pretila z odstopom. Liberalci pa imajo na Ogorskem veliko moč in le težko bi se sedaj bila držala vlada, katera bi se jim bila ustavljala.

Sedanji čas je jako kritičen in te je vedela tudi ogerska vlada in vladna stranka, zato ta je pa pritiskala z vso silo. Liberalci so tako skrajno brezozirni, kadar se gre za njih namene. Ko je ravno kriza v tej državni polovici, pač krona ni mogla žetleti, da bi tudi bila na oni strani, ker potem bi bile pač zmešnjave v našem cesarstvu malo prevelike. Pa tudi je težavno nakrat odstraniti oba finančna ministra, ki sta začela valutno reformo, dokler se ta reforma ne izvrši. To bi vsekako nekoliko oviralo naravni razvoj. Mi nečemo trditi, da je baš to toliko vplivalo na krono, da je prijenjala ali preverjeni smo pa, da so liberalci s tem računali. To, da so ogerski liberalci porabili tak kritičen trenotek, da dosežejo namene svoje, pač dokazuje, kako malo je liberalcem ležeče na interesih države.

S skrajno nesramnostjo pa sedaj ogerski liberalni listi zatrjujejo, da je predsankcija, ki jo je dala krona že tako rekoč sankcija in da izraža željo vladarjevo, da se civilni zakon uvede. Tako izsiljena predsankcija v tako kritičnem trenotju naj bi že izražala odločno željo vladarjevo. Tako tolmačenje se pač malo strinja s pravim namenom parlamentarizma. Po takem tolmačenju bi potem, ko vladar da predsankcijo na nobeni predlogi nič spreminjalo, če se neče delati proti volji vladarjevi.

Po našem mnenju pač predsankcija drugega ne

pomenja, kakor da vladar da dovoljenje, da se s kako stvarjo zbornici pečata. S tem pa še nikakor ni izrečeno, v kaki obliki naj se naposled kak zakon sklene, temveč obe zbornici imata pravico, vladno predlogo premeniti po svojem preudarku ali jo pa odkloniti. Krona pa ima kot enakopraven, zakonodaven faktor izreči še le svojo odločilno besedo, ko sta obe zbornici kak zakon že sklenili in ima torej definitivno obliko pred seboj.

Liberalci pa predsankcijo proglašajo za željo vladarjevo samo zaradi tega, da pritiskajo na gospodsko zbornico. Večina gospodske zbornice še ni za civilni zakon, ali več je omahljivih, ki bi se dali za vlado pridobiti, ako bi čutili, da s tem ravna jo po željah kroninih.

Kakor je na krono, tako hoče sedaj vlada pritiskati na gospodsko zbornico. Da ložje dosežejo svoj namen, bajé nameravajo sedanjega učnega ministra pregovoriti, da odstopi in bodo potem ves vpliv porabili, da ga spravijo za predsednika gospodski zbornici. Predsednik bo potem močno vplival na zbornico. Zaradi tega je pa pač prav lahko mogoče, da Ogerska zares že dobi civilni zakon.

Ta zakon bode pa na Ogorskem posebno škodljiv. Verska mlačnost na Ogorskem je že sedaj velika in dvomiti ni, da bode potem še večji. Rodbine iz civilnih zakonov se bodo gotovo le malo brigale za vero. Civilni zakon bode tako škodoval ne le katoliški, temveč vsem veram, morda drugim še bolj, ker je verska mlačnost drugod še večja. Mažari se nadejajo, da s tem povzdignejo državno moč, ali se jako motijo. S tem, da omajuje podlago krščanski rodbini, omajajo tudi podlago državi. Kmalu se bodo jele pojavljati take nevarnosti, da bodo baš tisti, ki sedaj delajo proti veri, še gledali, da jo oživé. Tudi na Ogorskem bode prej ali slej dogospodaril liberalizem, z liberalizmom pa tudi mažarska mogočnost.

Politični pregled.

V Ljubljani, 10. novembra.

Novo ministertvo še ni sestavljeno. Kakor se govori, se konservativci posebno ustavljajo, da bi bil baron Widmann minister notranjih stvari. Sedaj se kot minister notranjih stvari imenuje sedanji trgovski minister markiz Bacquehem, kateri je sposoben za ta posel, ker je bil dolgo let v politični službi. Levičarji pa pač niso posebno zadovoljni, da kak odločen levičar ne pride na to mesto, ker so že bili trdno prepričani, da bodeta ministra notranjih stvari in pa financ levičarja. Konservativci bi radi imeli, da bi grof Schönborn postal učni minister. Levičarji so pa seveda bili odločno proti temu, in tudi grof Schönborn sam ne mara več ostati. Ker mnogi z Madejskim niso prav zadovoljni, se imenuje pl. Bobrzynski za ta portfelj; Madejski bi pa postal pravosodni minister. Tudi se že širi govorica, da ostane še baron Gautsch, kateri je levičarjem najbrž bolj po volji, kakor kak Poljak. Gotovega se še nič ne vé. Knez Windischgrätz se menda že kesa, da je vsprejel sestavo vlade, in je tudi mogoče, da se zaradi prevelikih težav odreče nalogi, katero je prevzel.

Pravda zaradi veleizdaje. Zatožena zaradi veleizdaje vrednika Sokol in Müller ter tiskar Frank bili so osvobodeni pred porotnim sodiščem v Budejevicah. Obravnava je bila tajna, samo sodba se je javno naznanila. Občinstvo je razsodbo pozdravilo z nazdar-klici. Predsednik sodišča je zaradi tega občinstvo pokaral in opomnil, da sodišče ni gledališče. V budejeviških čeških krogih je veliko veselje zaradi izida te pravde.

Shod konservativnih poslancev. V Lineu je bil dne 7. t. m. jako dobro obiskan shod konservativnih poslancev. Došli so bili poslanci s Stajerskega, Solnograškega in Gor. Avstrijskega. Povabljeni so tudi bili vredniki katoliških listov do-

LISTEK.

Pismo.

Gospod vrednik!

Danes Vam pridem s svojim pismom že v petek. Ako je namreč smel restaurateur König v petek priporočati najraznovrstnejše klobase v predalih Vašega nemškega kolege, zakaj bi Vam tudi jaz ne smel za petek doposlati pisma, vzlasti ako po večini obdeluje isti tema, kakor g. König v svojem inseratu, seveda na drug način, ker „razlika mika“, — dejal je tako rad naš pokojni profesor Marn.

Kakor sem čital v Vašem listu, vršila se je volitev deželnega poslanca za notranjske kmetske občine na postni dan. Precej sem si mislil, da bodo ob tej priliki narodno-napredni Notranjci pokazali svojo živo katoliško zavest. In reči moram, da me moja slutnja ni varala. Zato imam klasičen dokaz v rokah, namreč drobno pismice. V njem slika mi prijatelj dramatičen prizor iz dōbe notranjskih volitev, katerega glavni junak je — stara svinjska glava!

Ne strepetaj, gosp. vrednik, Vaš estetičen okus, in ne pozabite, da se v modernih časih, vzlasti v petkih, najlože obravnavajo take stvari. Evo Vam uzroka, zakaj da Vam prepisem doslovno doposlano

mi pismice, govoreče tako nežno, kakor je nežen glavni junak v pismu orisanega dramatičnega prizora. Pismo se glasi:

„Prešič je najbolj nesnažna žival, ker se najrajši valja po blatu ter se prav svinjsko vede, zlasti ona, ki ne nosi brez uzroka ime svinja. Vendar gojé to nesnago v vsaki boljši hiši na kmetih, ker donaša velik dobiček, naj se že domá zakolje, ali mesarju prodá. Nekaterim deželam je reja prešičev prav izdaten vir dohodkov, tudi Kranjska vsako zimo na stotine tolstih ščetincev izvažá v Trst in v nemške dežele.

Prešiču se godi, kakor nekateremu učenjaku in umetniku. V življenju ga odlična gospōda skoro ne pogleda, po smrti pa zaslovi daleč na okrog in vse se trga za njegove proizvode. Okusno prešičevo meso, fina mast in slastne klobase, ki se delajo iz mesa in drobovine, so iskano kupčijsko blago, za katero se vedno dobijo gotovi novci.

Celó okajajo se posamezni deli prešičevega telesa in dobé potem dvojno veljavo. Kaj je finejšega, kot dobro prekajena svinjska gnat ali krača? Najvišja gospōda se ne sramuje, použiti za málco nekoliko rezancev lepo rudeče prešičevine. In čaša vina, — kako se prileže na tak masten grizljaj!

Celó glava svinjska je delikatna jed, bodisi že prekajena, ali ravnokar zaklanemu pujsu odrezana.

Poznal sem imenitnega gospoda, ki mu je čez vse ugajal svinjski rilec, kuhan, dobro osoljen in vrhu kisle repe „serviran“.

Zato bi po jedni strani ne bilo zameriti nekemu notranjskemu naprednjaku, ki sam zeló čisla svinjsko glavo, da si je to jed izmislil za kosilo konservativnim volilem v Postojini dné 31. oktobra.

Že večer poprej se je bajé v Planini čulo, kaka delikatesa čaka Modičevih volilcev v notranjski metropoli. A žal, da je bil ravno tisti dan velik post k prazniku Vseh Svetnikov in je stara svinjska glava cela ostala krčmarju in njegovim naprednjaškim gostom.

Komur se je ta duhoviti „bonmot“ izlegel pod lasmi, mu je pač čestitati na njegovi bistroumnosti; — to je glavica. Naj si vzame patent na veleumno iznajdbo; morda utegne izvesti nebroj svinjskih glav med svoje ožje prijatelje in somišljenike.

Omika Kraigherjevih pristašev si je s tem surovim dovtipom (?) venec na glavo posadila. Slovenski jezik je prepošten, da bi imel doslej primeren izraz za pojem, ki ga Nemec imenuje „Gemeinheit“.

In v slavni gostilni, kjer so se ustavili konservativci, kako prijazno so bili tu sprejeti in postreženi!

„Bi zavreli za nas nekoliko vina?“

tičnih dežel. Posvetovali so se o sedanjem političnem položaju in o volilni reformi. Zborovanje je bilo jako živahno.

Narodna jednakopravnost. Novi moravski namestnik bode javalne posebno spoštoval narodno enakopravnost. Kakor predniki njegovi, tako bode tudi on povsod dajal nemščini prednost. Te dni je pri seji odbora kmetijske družbe se prečitelo neko namestnikovo pismo, v katerem pozdravlja družbo. To pismo je bilo pisano samo v nemščini. Odbornik Vysloužil je takoj izrekel obžalovanje, da namestnik že s svojim prvim aktom tako žali narodno enakopravnost. Izključno nemško pismo je pač bilo malo na svojem mestu, ker je nad tri četrtine moravskih kmetovalcev češke narodnosti. Nemški listi postopanje namestnikovo s tem opravičujejo, da so drugi namestniki tudi nemški družbi dopisovali.

Konservativno odposlaništvo. Shod konservativnih odposlancev v Lincu je odposlal knezu Windischgrätzu odposlanstvo na Dunaj, da mu naznani želje konservativnih poslancev glede sestave nove vlade. Knez je predvčeraj vsprejel odposlanstvo. Kaj natančnejšega o tem vsprejemu ni znanega, ali upati je, da se bode knez nekoliko oziral na izražene želje, ker brez podpore konservativnih zastopnikov bi pač težko vladal.

Bolgarsko sebranje se bode imelo pečati z važno predlogo o kmetijskem posestvu v Bolgariji, lastnini in menjanju lastnine. Dosedaj je v Bolgariji v tem oziru veljal le turški zakon, ki je pa jako pomanjkljiv. Katastra ni skoro nikjer, zemljiških knjig ni, in to je krivo, da v Bolgariji ni mogoče na zemljišče dobiti denarja na posodo. Misli se osnovati kmetijska banka, ki ima odpomoči kmetijskem kreditu. To bode pa le mogoče, ako se vrede posestniške pravice, da ne bode posest v tolikih krajih dvomljiva, kakor je sedaj. Novi zavod bode s prva imel težave. Bolgarski kmet namreč privarovanega denarja ne mara posoditi, pa tudi ne vložiti v kak denarni zavod, ker je nezaupljiv. S tem se bode boriti novemu zavodu. Upati pa je vsekako, da bode njegovo delovanje s časom postalo jako vspešno.

Rumunija. Rumunski prestolonaestnik Ferdinand je katoličan in je obljubil, da se otroci vzgoje v katoliški veri, ko se je poročil z angleško princesinjo. Kakor pa poročajo te dni časopisi, je pa njegov sin te dni bil krščen po pravoslavnem obredu. Cerkvene oblasti bodo kolikor je moč varovale svoje pravice. Sedanji rumunski kralj je bil tudi katoliški poročen in je dal svojo hčer pravoslavno krstiti. Zaradi tega ga pa nadškof v Bukareštu ni pustil k obhajilu, dokler ni obljubil, da se drugi otroci, ako jih bode še kaj, krstijo katoliški. Z jednako odločnostjo se bode najbrž sedaj postopalo.

(Razoroženje. Ruski listi sedaj posebno pišejo o razoroženju in zlasti priporočajo Nemčiji, da začne z razoroženjem. Da iz vsega tega ne bode ničesa, še praviti ni treba. Rusi bi morali sami začeti z razoroženjem, če jim je resna volja. Rusiji se ni bati, da bi jo kdo napal. Nemčija pa z razoroženjem ne more začeti, ker ne more Franciji

zaupati. Sedanje miroljubje bi se hitro spremenilo v bojevitost, ko bi v Parizu videli, da nemška vojna moč ni zadostna, da bi se mogla braniti. Rusi bi tudi najbrž le zaradi tega radi, da se trodržavna zveza razdere in srednje evropske države razorožé, da bi potem delali v orijentu, kar bi hoteli. Rusija in Francija naj prvi začneta razoroževati, potem bodo že druge države ju posnemale.

Slovstvo.

Družba sv. Mohorja v ljubljanski škofiji leta 1893.

(Dalje.)

Nadnormalno število.

St.	Fare	leta 1893	1892
55.	Soteska	6-6	6-2
56.	Trata	6-6	6-7
57.	Javorje pri Loki	6-5	6-0
58.	Sv. Katarina	6-5	5-9
59.	Lesce	6-5	6-6
60.	Sela pri Šumbregu	6-5	7-1
61.	Višnja Gora	6-5	5-5
62.	Lučine	6-4	7-9
63.	Mavčiče	6-4	6-8
64.	St. Urška Gora	6-4	6-7
65.	Preska	6-3	5-6
66.	Trstenik	6-3	4-2
67.	Bukovšica	6-2	5-7
68.	Grad	6-2	5-6
69.	Oreh	6-2	5-8
70.	Zaljna	6-2	6-0
71.	Ježica	6-1	6-4
72.	Ljubljana	6-1	5-8
73.	Rudnik	6-0	6-2
74.	Ajdovec	6-0	5-1
75.	Besnica	6-0	5-9
76.	Goričica	6-0	8-0
77.	Stara Loka	6-0	5-7
78.	Zapoge	6-0	6-9
79.	Kokra	5-9	7-3
80.	Kranj	5-9	6-0
81.	Lipoglav	5-9	5-5
82.	Begunje na Gorenjskem	5-8	5-1
83.	Javorje pri Litiji	5-7	5-6
84.	Ovsiše	5-7	5-6
85.	St. Peter na Notranjskem	5-7	5-0
86.	Slap	5-7	4-3
87.	Kamna gorica	5-6	5-3
88.	Kranjska gora	5-6	5-7
89.	Sv. Gregor	5-5	5-4
90.	Leše	5-5	8-4
91.	Nova Oselica	5-5	3-6
92.	Skocijan pri Turjaku	5-5	4-7
93.	Trebnje	5-5	5-1
94.	Vipava	5-5	5-3
95.	Kolovrat	5-4	5-4
96.	Reteče pri Loki	5-4	4-8
97.	Spodnja Idrija	5-4	5-6
98.	Št. Vid pri Zatičini	5-4	4-2
99.	Boh. Bistrica	5-3	6-2
100.	Sv. Lenart	5-3	4-9
101.	Lozice	5-3	5-8

St.	Fare	leta 1893	1892
102.	Peče	5-3	5-3
103.	Podbrezje	5-3	5-5
104.	Postojna	5-3	5-0
105.	Primskovo	5-3	4-5
106.	Sava	5-3	2-4
107.	Selca	5-3	5-1
108.	Št. Vid pri Ljubljani	5-3	5-4
109.	Blagovica	5-2	6-0
110.	Sv. Gora	5-2	2-4
111.	Št. Gotard	5-2	4-7
112.	Šmartno pod Šmarno goro	5-2	5-6
113.	Vranja peč	5-2	5-3
114.	Begunje na Notranjskem	5-1	5-3
115.	Hotederšica	5-1	5-8
116.	Lašče	5-1	5-0
117.	Rovte	5-1	4-1
118.	Ustje	5-1	3-8
119.	Kamnik	5-0	5-2
120.	Vodice	5-0	4-3
121.	Bloke	4-9	5-6
122.	Mekine	4-9	4-9
123.	Naklo	4-9	4-9
124.	Št. Ožbald	4-9	5-4
125.	Rateče pri Kranjski gori	4-9	4-9
126.	Črni Vrh pri Idriji	4-8	4-3
127.	Dobrnice	4-8	5-2
128.	Erzelj	4-8	2-3
129.	Kovor	4-8	4-7
130.	Krka	4-8	4-2
131.	Sv. Lorene	4-8	4-9
132.	Štanga	4-8	5-8
133.	Zagradec	4-8	2-8
134.	Golo	4-7	3-0
135.	Predvor	4-7	4-6
136.	Sora	4-7	5-2
137.	Dobrova pri Ljubljani	4-6	4-4
138.	Št. Jurij pod Kumom	4-6	5-7
139.	Mošnje	4-6	4-9
140.	Predoslje	4-6	4-8
141.	Srednja vas	4-6	4-4
142.	Križe pri Trzinu	4-5	4-6
143.	Rob	4-5	2-8
144.	Struge	4-5	3-8
145.	Valta vas	4-5	3-2
146.	Ziri	4-5	5-2
147.	Horjul	4-4	5-4
148.	Trzin	4-4	4-3
149.	Vrhopolje pri Moravčah	4-4	3-9
150.	Boštanj	4-3	2-9
151.	Dob	4-3	4-7
152.	Ihan	4-3	4-5
153.	Moravče	4-3	4-8
154.	Nevlje	4-3	4-6
155.	Slavina	4-3	4-3
156.	Spodnji Tuhinj	4-3	4-3
157.	Vrhnika	4-3	4-4
158.	Holmec	4-2	4-5
159.	Sv. Trojica pri Mokronogu	4-2	4-0

(Dalje sledi.)

Uebersicht der Verwaltungs und Rechtsgeschichte des Landes Krain. Von Ant. v. Globočnik. V samozaložbi je izšla te dni iz „N-

„Ne znamo!“

„Bo-li dobiti opoldne kaj postnega kosila?“

„Pri nas se kuha le mesno!“

Povrh vsega še „stara svinjska glava“ na predan Vseh Svetnikov; — kaj so mogli boljšega želeli Modičevi pristaši?

Notranjska, — kam te je zavel liberalizem? Kako globoko si padla — v omiki?“

Tako konča pismo moj prijatelj. Kakor pa je on videti otožen vsled tega dogodka, tako se ga jaz radujem, kajti slovenski lepopisci imajo sedaj nov „genre“ junakov za povesti in pisec „4000“ ima tukaj že nekako dan predmet, ki mu bode izborna služil, ako morda napiše povest — „8000“.

Ker sem že ravno pri tem delikatnem predmetu, dovolite, gospod vrednik, naj Vam še sporočim, da se je nekako v istem duhu, namreč v duhu klobas in gnjati, na petek vršila volitev volilnih mož v K—i. Zbralo se je namreč pod poveljništvom višjega mojstra 12 učencev pri mizi, ki je bila v petek s klobasami obložena. Med gosti je bilo bajé tudi nekaj takih, ki še o Veliki noči ne bodo imeli kostij, da bi jih glodali.

Vi, gospod vrednik, bi jih morda obsodili zaradi tega, jaz pa jih opravičujem, sklicujoč se na njih revščino, ki jim velevala živati „quae illis ap-

ponuntur“. Mojstru sevéda, temu bo že huda predla, morda še hujša, nego takrat, ko je plačeval dotični klobasni račun.

Od volilnega shoda ste že precéj pisali, vendar ne bodo škodovalé že nekatere podrobnosti. Zaslužijo namreč, da jih otmemo pozabljivosti. Težko stališče sta imela vrla govornika konservativne stranke, gg. kurat Zupan in kapelan Hribar. Ko bi bila imela na razpolago toliko pljuč, kolikor sto navzočih radikalcev, tedaj bi bila zmagala, kajti pljuča so na tem shodu zmagovala, dokazi so bili ta dan brez moči.

Neki mož poštene slovenske korenine se je po shodu izjavil: „To je blago, to niso ljudje!“

Sevéda se ta shod ni mogel vršiti brez gosp. Stipka Jelenca, učitelja v Trnju. Brez njega na Notranjskem niti ne osolé radikalnega kropa. Ko bi ta gospod toliko vnemo kazal za šolo, kolikor jo vedno kaže za narodno-napredno agitacijo, tedaj bi bila šola v Trnju prva na Slovenskem.

Z ozirom na to, da sem pohvalno omenjal g. Zarnika, ki je ves čas ob volitvi volilnih mož vstrajal na radikalnem braniku, govoril je gosp. Stipko mogočne besede: „Če bo „Slovenec“ tako pisal in take može napadal, mora poginiti; to govorim v preroškem duhu!“ — in po teh besedah je ob-

molknil prerok Stipko, prepričan, da drugi dan več „Sloveca“ ne bo na svetlo!

Čujem tudi, da bistriški notar g. Rahne ne more preboleti udarca, ker se njega kot kandidata niso omislili ni konservativci, ni naprednjaki. Ta volitev je gospoda učila skromnosti, in zato bo sedaj zadovoljen, ako ga v Bistrici naredé za župana, kar mu je bajé prav gorko pri srcu. Pripravlja se namreč za ono dōbo, ko bode odpravljena legalizacija in ko bodo župani to oskrbovali sevéda brezplačno, kakor sedaj notarji.

Vse bo dobro, samo poprej treba zasesti županski stolec.

Sploh pa, gospod vrednik, bi Vam svetoval, ne preveč resno polemizovati. Resnega pričkanja se bajé vsakdo najprej naveliča. Najlepše se po mojem mnenju konča prepir z — „likofom“, kjer se pije „bratovščina“ s prepirljivci.

In tako je sedaj storila tudi na Notranjskem — burja, ki je nepristranski, — kakor sploh burja more biti, — nanesla snega na zemljo notranjskih radikalcev in konservativcev, — zemlja, vsa je sedaj bela, in tako sedaj ondi vladajo iste misli, ista načela, isti — sneg vsaj do spomladi; če sneg že prej ne skopni, potem pa — vederemo! O—v.

rodne Tiskarne" 132 stranih broječa knjižica z imenovanim naslovom v nemškem jeziku, ki nam pripoveduje, kako se je upravljala naša dežela od najstarejših časov do danes. V zanimivi obliki nam stvarno in temeljito opisuje gospod pisatelj po vrsti upravno gosposko, bogocastje, pouk, kupčijo, obrt, policijo itd. Knjižica se dobiva tudi pri Bambergu za 80 kr.

Slovanske knjižnice tretji snopič obsega na 68 straneh povestico Petra Nikolajeviča Polevéga „Slučajno“, njegov životopis in pripovedko Maksima Belinskega „Amerikanci“. — Romantiška dogodbica „Slučajno“ vrši se v dobi novgorodskega velikega kneza Aleksandra Nevskega v Tveru in poroča o ženitvi kneza Jaroslava in o ustanovitvi uspenskega samostana Oroča. Prevod je točen, vendar pa nekoliko pretrd. — Tiskovnih pogreškov ne manjka. — Cena knjižice je 12 kr., skupno za celi letnik po 10 kr.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 10. novembra.

(Katoliško-politično društvo za Dolenjsko.) Iz Novega Mesta: V sredo, 8. t. m., se je sešlo v tukajšnjem domu rokodelskih pomočnikov do 30 dolenjskih duhovnikov in meščanov, ki so se posvetovali o ustanovitvi katoliškega političnega društva za Dolenjsko. Gospod profesor dr. Marinko je kot hišni gospodar pozdravil zborovalce ter vprašal, kako sodijo gospodje o predlogu, katerega je sprožil dr. Papež na dolenjskem katoliškem shodu, da se namreč za Dolenjsko ustanovi posebno katoliško politično društvo s sedežem v Novem Mestu. Odgovor se je glasil jednoglasno, da je tako društvo tukaj prepotrebno in naj se takoj ustanovi. Potem se je določil obseg tega društva, ki se bo raztezalo čez tri okrajna glavarstva: čez novomeško, krško in črnomaljsko. Nato se je takoj sestavil načrt društvenih pravil, ki bodo v bistvu slična pravilom ljubljanskega enakkega društva. V začasni odbor, ki predloži pravila vladi in po potrjenju društva skliče občni zbor, bili so izvoljeni naslednji gg.: kanonik F. Povše, župnika A. Peterlin in J. Babnik, tiskar J. Krajec in posestnik A. Kos. Bog daj, da bi se društvo čim preje oživitvorilo in da bi uspešno delovalo v prid dolenjskih rojakov! — Toliko naš dopisnik. Reči moramo, da že dolgo nismo dobili poročila, ki bi nas bilo tako razveselilo, kakor to. Želimole, da se dolenjski veljaki zedinijo ter združenimi močmi osnujejo tako društvo na podlagi katoliških načel, kar naj se zgodi čim preje tem bolje.

(Obrtno strokovno šolo ljubljansko) nadzoroval je dne 8. t. m. deželni predsednik baron Hein v spremstvu svoje blagorodne gospe; razne oddelke šole razkazoval jima je vodja obrtnih šol g. Ivan Subic.

(C. kr. okrajno sodišče in davčni urad v Cirknici) pričetna svoje uradovanje dne 1. januarja 1894. l.

(Nova hranilnica v Rudolfovem.) Ministerstvo je potrdilo ustanovitev „Mestne hranilnice“ v Novem mestu v smislu predloženih društvenih pravil.

(Slovensko gledališče.) Včeraj se je drugič péla Bendlova trodejanska opera „Stari ženin“. Dosegla je prvikrat prav lep vspeh, in to po pravici, saj je jedna najlepših slovanskih oper, in zvrševala se je tako točno in dovršeno, kakor prej še nobena na slovenskem odru. O včerajšnji reprizi velja isto, kar smo zadnjič rekli o prvi uprizoritvi. Pevci, kor in orkester, vsi so pripomogli k lepemu vspehu in želi zato od občinstva burno odobravanje in glasno pohvalo. Gledališče je bilo, — kakor samo ob sebi umevno, — prav dobro obiskano, in tako je repriza dosegla tudi v gmotnem oziru prav dovoljen vspeh.

-a-

(Preč. g. kanonik J. Vovk) v Novem Mestu, ki leži hudo bolan že dve leti in pet mesecev, se vsem duhovnim sobratom, vzlasti pa svojim znanecem, priporoča v pobožen „memento“, ker se mu je bolezen shujšala in sedaj silno veliko trpi.

(Za dijaško mizo,) okoli katere zbira znani velikodušni podpornik, kanonik č. g. Luka Jeran, našo revno šolsko mladino, potreboval je za mesec oktober blizu 250 gld. Velika svota je to; vendar ako pomislimo, da je bilo podpiranih 159 učencev, pride le malo na posamezne in dijaški „finančni minister“ bi rad vsakemu še kaj določil, vzlasti v mrzlem zimskem času, ko slabo oblečena mladina

še bolj potrebuje gorke in tečne hrane. — Iz tega vzroka zopet sedaj vnovič blagim mladinoljubom priporočamo, naj blagovolijo z darovi podpirati kanonika Jeran-a, da more tem več pomagati naši splošno dobri in pomoči potrebni šolski mladini. — Božji mladinoljub vzbujaj zapuščeni mladini mnogo dobrotnikov ter jih spremljaj z vso obilnostjo svojega nebeškega blagoslova!

(Iz Idrije) 9. novembra. Dosedaj smo poročali o idrijski bolezni — kakor se kaže boče treba v prihodnje pisati o — smrti. Vročinska bolezen se zopet hujše razširjuje in zahteva vedno več žrtev. Umrl je Valentin Burnik, a h krati mu je na mrtvaškem odru ležala hči njegova Marija, omožena Pivk. — Umrl je Valentin Kanduč, daleko na okoli poznati ptičar, mož dovtipen in šaljiv, da si se mu moral smejati — a komaj nekoliko dni potem preselila se je v večnost 21letna hči njegova Katrica; pred par meseci mu je pa sinu, bivšega c. kr. rudarja, spravila vročinska bolezen pod grudo. — Mlada vdova N. Cerv, bi imela pretečeni petek priti k izpraševanju za poroko, a ulegla se je, v nedeljo (5. novembra) bi morala biti v prvo oklicana — a blede smrt jo je naglo k sebi poklicala. — Sestnajstletni pridni mladenič Leopold Mozer — upanje in nada dobrih starišev — preselil se je v boljše deželo. N. v. m. p. — Včeraj dobili smo tenko plast snega in postalo je občutljivo mrzlo — varovati se moramo prehlajenja, ker to bolezen jako pospešuje.

(Iz pisarne narodnega slovenskega gledališča) prejeli smo naslednji dopis: V nedeljo dne 12. t. m. predstavljali se bosta dve igri, in sicer popoldne ob 1/3. uri narodni igrokaz „Revček Andrejček“, zvečer ob 1/8. uri pa drama „Valenlenska svatba“. Obe igri znani sta rodoljubnemu občinstvu. Glavne vloge v obeh igrah se nahajajo v spretnih rokah naših prvih močij gospe in gospoda Borštnika. — Pri popoldnevni predstavi ne veljajo predplače, ker so se za ta slučaj vstopnice zdruzo znižale. Pač pa veljajo predplače za večer. — Zunanji p. n. obiskovalci naj blagovolijo gledé vstopnic obrniti se do g. Češarka, stara čitalnična trafikla v Šelenburgovi ulici. — Igro „Revček Andrejček“ izdalo je „Dramatično društvo“ tudi v svoji Taliji ter je na prodaj pri g. Zagorjanu in popoldne pri gledališki blagajnici.

(Prvi sneg) padel je v Celovcu, kakor se nam poroča, po noči od 8. do 9. novembra. Včeraj je tam dopoldne prav močno snežilo.

(Umrl) je dne 9. novembra preč. g. o. Norbert Brix, Ord. Cap., kn. šk. duh. svetovalec, bivši provinciál in defnitor naše provincije oo. kapucinov. Ranjki je bil v Celovcu zelo znana in tudi v višjih krogih jako priljubljena oseba. Porodil se je dne 30. maja v Teinitzu na Češkem, napravil slovesne obljube dne 30. maja 1848, bil v mašnika posvečen dne 25. julija 1848. l. Naj v miru počiva! — Dne 25. oktobra t. l. je umrl v Lipaljavasi na Koroškem tamošnji č. g. provizor Dav. Urbánek, star še-le 27 let. V mašnika je bil posvečen dne 2. maja 1891. l., služil za kapelana v Šmihelu nad Pliberkom, v Pöllingu. V Lipaljovas je prišel 5 dni pred svojo smrtjo. Počivaj v miru! —rn—

(Posojilnica na Slapu pri Vipavi) pričela je 1. novembra svoje redno poslovanje. Stranke sprejemale se bodo v pričetku ob nedeljah od 1. do 2. ure popoldne.

(Lep vzgled.) Iz Devina: Kakor je Vaš list telegrafično že sporočil, je v soboto dne 4. nov. v Devinu ob 2. uri, v 79 letu svoje starosti umrla grofinja Terezija Thurn (zadnja Turjanka v Devinu) poročena kneginja Hohenlohe, vdova od leta 1865. Zapustila je 5 otrok, 3 princesinje in 2 prince. Tem dedičem priporočala je naj krščanski živé, bratovsko se ljubijo, naj bodo edini med seboj. Priporočila jim je vzlasti ljubezen do revežev. Dalje jih je prosila, da ne smejo zapustiti devinskega grada. Predno je umrla, prosila je še enkrat vse za odpuščanje; milo je bilo slišati njih jok in videti knežje otroke klečati pred umirjajočo materjo, in poljubovati njeno že skoro mrzlo roko. Ona, vzela je tu v svojo desnico spominski križ, katerega ji je dal r. Pij IX. in blagoslovila jih je vse: „Glejte, rekla jim je, to je velika milost božja, da Vas vidim vse pred sabo, predno umrjem. Mnogo sem Boga žalila, pa upam, da mi bo vse odpustil. Pokazala jim še enkrat fotografijo r. kneza očeta, katero je imela zmiraj pri sebi, ponovljeno priporočujoč njega in sebe za molitev. Obrnila se je tudi k poslom. Prosila jih je vse za odpuščanje, in priporočila, naj povejo tudi onim

poslom, katerih ni več v njeni hiši, da jim ona vsem iz srca odpusti in da naj zanjo molijo. Za vse je tudi v časnem obziru potrebno ukrenila. „Ko bom umrla, hočem, da me nobeden drugi ne nese v cerkev, kakor edini le vi, ki ste mi zvesto služili v življenju; vi me ponesete tudi k počitku, kjer me čaka že 28 let rajni knez“. Vse je govorila mirna brez vidne žalosti, brez solza, mej tem ko so vsi navzoči milo jokali. Tudi gledé pogreba je vse vredila: „Hočem, je rekla, da me priprosto napravi prva služkinja, nikjer ni treba nobene sijajnosti. V črno raket me položite, katera naj ne nosi nobene znaka imenitnosti. Ves pogreb naj bo brez knežjega svita“. Predno je še svojo blago dušo izročila v roke Vsemogočnega, je blaga kneginja še mnogo trpela, pa zelo udana v voljo božjo. V zadnjem trpljenju spomnila se je še neke uboge reve, katera ima polno otrok in poudarjala, naj ji dajo gotovo svoto miloščine. In kmalu potem je izdihnila svojo blago dušo. Predno so nesli telesne ostanke ven iz grada, naročili so že ono ženo, da naj pride v grad. Žena bivajoča 1 1/2 ure od Devina, prišla je v grad. Čudili so se vsi ponižnosti princa Friderika, in drugih, kateri so se ji približali in izročili, kar ji je rajna volila. V ponedeljek predpoldne pripeljal se je prevzvišeni knezonadškof goriški, blagoslovil je v gradu telesne ostanke in jih spremil z 9 duhovniki do cerkve, kjer je maševal tiho sveto mašo. Pred sv. mašo nanosili so prekrasne vence, in prekrili ž njimi celo cerkev. Spomin pobožne kneginje bo živel še dolgo; njen lepi vzgled bo ostal v spominu vsem, ki so jo poznali. Prejemala je vsaki teden sv. Rešnjo telo. V mladih letih je mnogo slikala, in večinoma svete podobe, katere so bile tudi v neki rimski galeriji razstavljene in zelo pohvaljene. Imela je tudi izvrstno pesniško žilo, gibčne prste za gitaro, in spretno roko za opisovanje. Po smrti blagega soproga l. 1865. umaknila se je javnosti. Položila je na stran svojo ljubo gitaro. Pokrila jo je na pol z ogrinjalom, zložila „Žalostinko“. in še zdaj stoji gitara na onem mestu. Utrgane so nekatere strune, in te strune spominjajo na njih sorodnike katerim se je že pretrgala nit življenja. — Pretrgala se je tudi njena nit življenja. In blaga duša, katera je toliko hrepenela počivati in biti zedinjena z Bogom, zletela je v sveta nebеса, kjer zdaj popeva slavo in čast Najvišjemu.

K.

(Prvi sneg na Goriškem.) Že v nedeljo večer prepregali so nebo črno sivi oblaki. Čez noč jelo je deževati. Pršilo in lilo je v ponedeljek, torek in sredo. Shladilo se je močno. Okrog sv. Martina tak mrz na Goriškem ni običajen. V sredo po noči je tulil hud veter. V četrtek zjutraj ugledali smo na bližnjih hribih prvi sneg. Da bo koj skopnel, ko posije še gorko solnce, ne dvomimo. Škoda ima najbolj poljedelec, ker ima še pod milim nebom jesenskih pridelkov.

(Požar.) Iz Reke se nam piše: 3. t. m. ob 2 uri zjutraj je bil tukaj silen požar. Zgoreli ste dve hiši, v katerih je bivalo 50 družin, 200 vojakov je bilo kmalu na mestu požara. Njim so se pridružili ognjegasci. S pomočjo mnogih dobrih brizgalnic so zaprečili, da ni še več hiš zgorelo. Gori omenjenim družinam je ogenj vse uničil. Komaj so se same rešile smrti. Škode je okolu 60.000 gld. Gospodar onih dveh hiš je bil ono noč z družino zunaj Reke. Tudi njemu je zgorel del pohištva, vrednostni papiri, skupaj okolu 9000 gld. Hiši ste bili zavarovani v Trstu za 58.000 gld. Sreča, da so se ljudje tudi iz drugega in tretjega nastropja rešili! Strašan prizor je bil ono noč. Tacega ni še kmalu Reka gledala.

(Pouk o krščanskem nanku za vojake) se bo uvel po vseh vojaških garnizonah. Tako poroča „Tirroler Volksblatt“, ki dostavlja, da se je pri loveih s tem poukom že pričelo v Bocenu, kjer pouk oskrbujejo deloma svetni duhovni deloma oo. kapucini.

Društva.

(Šišenska čitalnica.) Vabilo k Martinovi besedi, ki jo priredi šišenska čitalnica v prostorih Kozlerjeve zimske pivarne v nedeljo, dne 12. novembra t. l., s sodelovanjem vojaške godbe c. in kr. pešpolka Kralj Belgiški št. 27. — Vspored: 1. H. Volarič: „Slovan na dan!“ pôle mešani zbor. 2. H. V. Veit: „Keber in cvetlica“, pôle moški zbor. 3. B. Ipavic: „Vse mine!“, pôle mešani zbor. 4. Al. Sachs: „Lastovki v slóvo!“, pôle moški zbor. 5. Al. Sachs: „Na goro!“, pôle mešani zbor. — Začetek ob polu 8. uri. Vstopnina za neude 40 kr. Častiti društveniki so vstopnine prosti. K obilni udeležbi vabi najljubnejše

ODBOR.

(Veselica s tombolo v Žalecu.) V nedeljo dne 12. t. m. priredi vrlo društvo „Kmetovalec“ s Gutovelj pri g. Hausenbichlerju v Žalecu veselico s tombolo. Pri tej veselici bode g. deželni živinozdravnik Jelovšek imel poučljivi govor o goveji kugi. Začetek bode ob 3. uri popoldne in se vsi zasačajni narodnjaki prijazno vabijo k obilni udeležbi.

Telegrami.

Dunaj, 10. novembra. Cesar je ob četrta na 10. uro vsprejel kneza Windischgrätza v avdijenci, ki je trajala tri četrti ure. Ob najstih sešli so se knez Windischgrätz, baron Chlumecky, grof Hohenwart, vitez Javorski in pl. Plener in se je nadaljevalo včerajšnje posvetovanje.

Dunaj, 10. novembra. Včeraj je knez Windischgrätz se posvetoval z raznimi osebami o sestavi nove vlade. Zvečer so imeli posvetovanje knez Windischgrätz, grof Hohenwart, baron Chlumecky, vitez Javorski in pl. Plener. Sporazumljenje se ni doseglo. Posvetovanja se danes nadaljujejo. Upanja ni veliko, da bi se ministerstvo hitro sestavilo. Knez Windischgrätz se pa vendar nadeja, da se mu to posreči.

Dunaj, 10. novembra. Posvetovanje mej knezom Windischgrätzom in vodjami velikih strank je trajalo tri četrti ure in se popoldne nadaljuje.

Dunaj, 10. novembra. „Wiener Ztg.“ objavlja, da novo okrajno sodišče v Cerknici začne uradno poslovanje s 1. dnem januarja 1894.

Dunaj, 10. novembra. „Wiener Ztg.“ objavlja, da se razveljavi s 15. dnem tega meseca ministerska naredba, s katero se je bilo prepovedalo izvažanje sena.

Dunaj, 10. novembra. V današnji seji občinskega sveta je dr. Prix zopet voljen županom z 81 od 137 oddanih glasov. Lueger je dobil 45 glasov. Drugi glasovi so se razcepili. — Ko se je naznanilo, da je Prix zopet voljen za župana, je mej opozicijo zavladala velika razburjenost. S hrupom je opozicija zabranila, da župan ni mogel se zahvaliti za izvolitev. Seja se je morala zaključiti. Razburjenost je trajala še dalje. Nasprotni stranki sta se hudo prepirali, dokler ni opozicija zapustila dvorane.

Sofija, 9. novembra. Pravda proti Iliju Georjevu, katerega so zopet zaprli, še ni končana. Državni pravdnik se je pritožil na kasacijsko sodišče.

Atene, 9. novembra. Predsednikom zbornice je voljen Trikupisov pristaš Buduris. Dobil je 103 glasov. Vladni kandidat je dobil samo 60 glasov.

Atene, 9. novembra. Ministerstvo je dalo ostavko in kralj je naročil Trikupisu, da sestavi novo vlado.

Santander, 9. novembra. V hladilnem prostoru ladije „Machichaco“ našlo se je 40 zabojev dinamita, ki je ostal nepoškodovan. Zaradi tega je velik strah in 2000 ljudij se je že odpeljalo iz mesta.

Barcelona, 9. novembra. V Licejskem gledališču je bilo 22 mrtvih in 40 ranjenih. Dobili so še dve bombi, ki se niste razleteli. Policija je zaprla sedem anarhistov.

Umrli so:

8. novembra. Marjana Malič, kajzarica, 36 let, Illova 15, oslabljene moči. — dr. Robert Schrey pl. Redlwerth, dvorni in sod. odvetnik, 55 let, Resljeva cesta 12, spridenje jeter. — Josip Čeh, mizarjev sin, 7 dni, Karolinska zemlja 26, slabost. — Helena Urbania, kuharica, 58 let, sv. Petra cesta 45, prsni rak. — Anton Dolenc, delavec, 24 let, Kravja dolina 11, rak.

V bolnišnici:

7. novembra. Anton Antončič, kajzar, 70 let, krč.

Tuji.

8. novembra.

Pri **Maliču**: Paravacini, inženir; Vajda; Weiss, uradnik; Kanz, Lehm, Schubert, Friedrich, Gerber, Katz, Müller, trgovci; Rosenfeld in Hohenberg, potovalca, z Dunaja. — Czechak, trgovec, iz Brna. — Knirsch, župnik, z Otoka. — Moravec, nadzornik, iz Beljaka. — Lapajne, okr. komisar, s soprogo, iz Postojne. — Prešern, kamnoseški mojster; Roth, restavratör, iz Celovca. — Biassutti in Missier iz Majane. — Krammer, stotnik, iz Gorice.

Pri **Slonu**: Bardach; Hildebrand; Kemoly, Raumann, Grünwald, Diescher, Töpfer, Grader, Bundialek, Herz, Frankl, Kulka, trgovci; Svetic, odgojitelj; baron Kuhn pl. Kuhnfeld, stotnik, z Dunaja. — Sdescher iz Trsta. — Rudan z Reke — Beltramini s hčerjo iz Gradiške. — Rosenberg in Kokalj iz Kranja. — Vyletal iz Ribnice. — Lončarič iz Sela. — Janda, uradnik, iz Florisdorfa. — Eisler, trgovec, iz Budimpešte.

Pri **avstrijskem caru**: Kvas Anton s sinom iz Trsta. — Mencinger, trgovec, iz Boh. Bistrice. — Papler, nadučitelj, iz Borovnice.

Pri **bavarskem dvoru**: Ožbalt, trgovec z lesom, z Reke. — Ruart, zasebnik, iz Bleda. — Binder in Pojé iz Kočevja.

Vremensko sporočilo.

Dan	Cas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja	zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
7. u. zjut.	736.0	0.0	sl. vzh.	oblačno	5.00
9. u. pop.	737.2	1.0	zm. vzh.	"	snež
9. u. zveč.	738.3	1.0	zm. vzh.	"	"
Srednja temperatura 20°, za 3.0° pod normalom					

Stanje avstro-ogerske banke

dne 7. novembra 1893.

(Brzojavno poročilo.)

Bankovcev v prometu	gld. 492.027.000 (— 6.874.000)
Kovinski zaklad	278.210.000 (+ 125.000)
Listnica	200.883.000 (— 1.143.000)
Lombard	29.480.000 (+ 601.000)
Davku podvrženih bankovcev je	218.000.000 (— 6.549.000)
Državnih bankovcev je v prometu	gld. 359.884.000 (+ 2.076.000)

Sprejme se takoj 546 3—3

deček,

zmožen računstva, slovenskega jezika in nekoliko nemškega, v trgovino s špecerijskim blagom na deželo. Kje, pové upravništvo.

Jubilejske ustanove.

Podpisana zbornica razpisuje s tem za l. 1893.

osem cesar Franc-Jožefovih ustanov po 25 gld. za onemogle obrtnike vojvodine Kranjske.

Prošnje naj se vpošljejo zbornici **do 28. novembra t. l.** in priloži naj se jim od župnijskega in občinskega urada potrjeno dokazilo, da je prositelj kaki obrt zamostalno (na svojo roko) izvrševal, da zdaj zaradi onemoglosti ne more več delati in da je ubog.

Trgovska in obrtniška zbornica za Kranjsko.

V Ljubljani, dne 8. novembra 1893.

559 3—1

Dunajska borza.

Dne 10. novembra.		
Papirna renta 5%, 16% davka	96 gld. 65 kr.	
Srebrna renta 5%, 16% davka	96 " 50 "	
Zlata renta 4%, davka prosta	118 " 65 "	
4% avstrijska kronina renta, 200 kron	95 " 95 "	
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	994 " — "	
Kreditne akcije, 160 gld.	332 " 75 "	
London, 10 funtov strl.	127 " 60 "	
Napoleonador (20 fr.)	10 " 16 "	
Cesarski cekini	6 " 02 "	
Nemških mark 100	62 " 75 "	

Dne 9. novembra.		
Ogerska zlata renta 4%	115 gld. 10 kr.	
Ogerska kronina renta 4%, 200 kron	93 " 20 "	
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	144 " 75 "	
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	160 " 50 "	
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	195 " 25 "	
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	98 " 10 "	
4% kranjsko deželno posojilo	97 " 25 "	
Kreditne srečke, 100 gld.	195 " 75 "	
St. Genois srečke, 40 gld.	68 " — "	

4% srečke dunajske parobrodne družbe	136 gld. 75 kr.
Avstr. rubežega križa srečke, 10 gld.	18 " 40 "
Rudolfove srečke, 10 gld.	23 " — "
Salmove srečke, 40 gld.	69 " — "
Windischgrazove srečke, 20 gld.	60 " — "
Ljubljanske srečke	24 " 25 "
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	148 " 50 "
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v.	2870 " — "
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	101 " 70 "
Papirnih rubeljev 100	134 " 25 "

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanje za zgube pri žrebanjih, pri izžrebanju najmanjšega dobitka. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarniška delniška družba

„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnili v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih glavnice.